

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Εκδίδεται κατὰ Σάββατον

ΣΥΝΔΡΟΜΗ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀρχομένη ἀπὸ τῆς Ἰανουαρίου ἢ Ἰουλίου
Ἐσωτερικοῦ δρ. θ.—Ἐξωτερικοῦ ὑβ. χρ. 10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»
ΟΔΟΣ ΚΥΔΑΡΕΘΝΑΙΩΝ ΑΡΙΘ. 18
(Παραπλεύρως ἀγορῶν, τμήματος Πλάκας)

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»,

Πείρας ὑπηρεσίᾳς προσέφερε μέχρι τοῦδε ἡ «Ἀνάπλασις» πρὸς τὴν Ἑκκλησίαν ἡμῶν καὶ τὸ Γένος κάλλιστα γινώσκετε· αἱ, οἱ ὅποιοι ἐπὶ τόσα ἔτη παρηκολούθησαν τὸν μακρὸν, τίμιον καὶ φωτεινὸν αὐτῆς ἀγῶνα. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης στρατεύεται καὶ σήμερον. Δύναται μάλιστα νὰ εἴπῃ, ὅτι καὶ προήγαγεν ἠθικῶς τὸ ἔργον τῆς μὴ ἀρκεσθεῖσα μόνον εἰς θεωρητικὰς συζητήσεις, ἀλλ' ἀναμειχθεῖσα ἐνεργητικώτερον εἰς τὴν ἐν Ἑλλάδι διόρθωσιν καταστάσεως, τῆς ἐποικίας ἢ ἐπὶ πλέον παράταξις θέτει ἐν κινδύνῳ τὸ θρησκευτικὸν καὶ κοινωνικὸν ἡμῶν μέλλον.

Ἀλλὰ τοιοῦτο καθήκον δὲν ἐνεργεῖται πάντοτε ἀνευ ἀντιδράσεως. Οἱ ἔχοντες συμφέρον—κακῶς ἐννοουμένον—εἰς τὴν διατήρησιν τῆς κρατούσης ἀθλιότητος πολεμοῦν ὅπου ἔπρεπε μόνον νὰ ἐπιδοκιμάζουσι καὶ νὰ εὐγνωμονοῦν. Ἡ «Ἀνάπλασις» λοιπὸν ἔχει ἀνάγκην συνδρομῆς, διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐναντίου τῆς χυδαίας ἀντιδράσεως. Καὶ οἱ καλῆτεροι καὶ φυσικώτεροι βοηθοὶ τῆς εἰσθε σῆς οἱ συνδρομηταὶ τῆς, οἵτινες ἀποτελεῖτε τὸ ἠθικὸν καὶ πνευματικὸν αὐτῆς στρατόπεδον.

Ζητοῦν νὰ μᾶς ὑπονομεύσουν. Ὡς τοῖς δεῖξωμεν ἡμεῖς ὅτι ματαιοπονοῦν. Προσπαθοῦν νὰ μᾶς κλονίσουν, διότι εἰπομεν ὅτι δὲν ἤξιζε νὰ προστεθῇ εἰς τὴν χορείαν των ὁ Ἀκάκιος. Ὡς τοὺς κάμωμεν λοιπὸν νὰ ἐννοήσουν ὅτι ἔργα, στηριζόμενα ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς εὐθύτητος, καταποντίζουσι, δὲν καταποντίζονται.

Ὁ καθείς ἀπὸ σῶς, ἀγαπητοὶ φίλοι, ἔς ἐργασθῇ διὰ νὰ προσθέσῃ εἰς τὴν «Ἀνάπλασιν» ἓνα καὶ δύο συνδρομητάς. Ὅθι εἴμεθα οὕτω περισσότεροι, ἅρα δὲ καὶ ἰσχυρότεροι. Πᾶν ἰσχυρὸν δὲ ζητοῦμεν μόνον ὅπως συνεχίσωμεν τὸν ἀγῶνα μὲ περισσοτέραν ρώμην καὶ μὲ ἀσφαλέστερα ἀποτελέσματα.

ΜΙΧ. Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΙΩΣΗΦ ΛΑΠΠΟΝΙ
ΙΑΤΡΟΥ ΤΩΝ ΠΑΠΩΝ ΛΕΟΝΤΟΞ ΙΓ'· ΚΑΙ ΠΙΟΥ Ι'.

Ο ΥΠΝΟΣΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ Ο ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΜΟΣ

(Μετάφρασις ἐκ τῆς ἀέματης ἐκδόσεως)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ 15)

6.—Παρὰ ταῦτα ὁ μεσμερισμὸς δὲν ἐξηφανίσθη μετὰ τῶν δύο κορυφαίων του.

Καθ' ὃν χρόνον ἡ διδασκαλία τοῦ Μέσμερ κατεπολεμεῖτο ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιστήμης ἐπιστήμης, μαθητῆς τοῦ Γερμανοῦ ἱατροῦ, ὁ μαρκήσιος Puységur, ἀνεκάλυπτε τὸ 1784 τὸν τεχνητὸν ὕπνον. Τὸ 1787 ὁ ἐκ Λυὼν Ρόβερτιν ἀνεκάλυπτε καὶ ἐμελέτα τὴν τεχνητὴν καταληψίαν· τὸ 1810 ὁ στρατηγὸς Νοϊζέτ παρουσίαζεν εἰς τὴν ἀκαδημίαν τοῦ Βερολίνου ὑπνύνημα (δημοσιευθὲν ἀκολούθως ἐν Παρίσι τοῦ 1814) περὶ τοῦ τεχνητοῦ ὕπνου καὶ τοῦ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ.

Περὶ τὸν ἀνω χρόνον ἐπεφάνη ὁ ἀββᾶς Faria, Πορτογάλλος, ὅστις, μεταβάς εἰς Ἰνδίας, ἐπληροφόρηθη αὐτόθι ἐκ τῶν Βραχμάνων πολλὰ ὑπνωτικὰ γεγονότα. Παρατηρητῆς δὲ σπουδαῖος καὶ ἀκριβής, προσεπάθει νὰ ἀποδείξῃ, ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ ζωικῷ μαγνητισμῷ προβαλλόμενον ὡς ὑπερφυεῖς προήρχετο ἐκ τῆς φαντασίας.

Τοῦ μεσμερισμοῦ ὅμως αἱ ρίζαι δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀνασπασθῶσιν. Ἐάν αἱ ὑπ' αὐτοῦ προταθεῖσαι ἐξηγήσεις ἦσαν ψευδεῖς, τὰ γεγονότα, τὰ ὅποια ἀπεκάλυπτεν, ἦσαν ἐντελῶς πραγματικά. Ἄνδρες δὲ τοῦ πνεύματος ἐπίλεκτοι ἡσχολήθησαν νὰ καθαρίσωσι τὰ γεγονότα ταῦτα ἀπὸ τῆς σκορίας, μὲ τὰς ὁποίας τὰ περιέβαλον οἱ μεσμερισταί, διὰ νὰ τοῖς προσδώσωσι χαρακτῆρα ἐπιστημονικόν. Τὸ 1852 ὁ Duprat ἐδημοσίευε τὴν πλήρη πραγματείαν περὶ τοῦ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος Βερτρὰν ἐκάμνε περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐλευθέρας διαλέ-

ζεις ενώπιον πλήθους άκρατών, ελτίνες συνέρρευσαν πανταχούθεν.

7.—Τὸ 1825 ὁ Φουσσάκ εἶχε παρακαλέσει τὴν ἱατρικὴν Ἀκαδημίαν τῶν Παρισίων νὰ ἀναθεωρήσῃ τὴν περὶ μεσμερισμοῦ ἐκθεσὶν τοῦ Bailly τὴν γενομένην κατὰ τὸ 1784. Τὸ 1826, μετὰ ζωηροτάτην πάλην, ἡ Ἀκαδημία κατέληξεν εἰς τὸ νὰ δεχθῇ τὴν αἴτησιν τοῦ Φουσσάκ καὶ ἀνόμασεν ἐπιτροπὴν με εἰσηγητὴν τὸν Hussion. Μετὰ ἐκτετεῖς μελέτας ὑπεβλήθη ἀγκώδης ἐκθεσις, δι' ἣς πολυάριθμα γεγονότα, φυσικὰ καὶ ψυχικὰ, ἀναφερόμενα εἰς τὸν αἰσθητὸν μαγνητισμόν, ἀνεγνωρίζοντο ὡς ἀκριβῆ, προστείνοντο δὲ μέτρα πρὸς παρεμπόδισιν τῶν καταχρήσεων. Ἡ ἐπιτροπὴ ἠθέλησε καὶ νὰ παράσχῃ τῶν γεγονότων ἐξηγήσιν, λίαν ὁμῶς ἀνεπαρκῆ. Ἀλλὰ τὸ μέγα λάθος τῆς ἦτο, διτι, ἐξαπατηθεῖσα παρὰ τινος τῶν ἐξετασθέντων ὑπ' αὐτῆς, μετὰ τῶν πραγματικῶν καὶ βεβαιῶν φαινομένων τοῦ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ ἐδέχθη ὡς ἀληθῆ καὶ ἄλλα φαινόμενα ἀμφίβολα, ἀβίβαρα ἢ ἐντελῶς ψευδῆ. Πράγμα τὸ ὁποῖον ἐπὶ μακρὸν παρέβλαψε σοβαρῶς τὴν σπουδὴν καὶ τὰς προόδους τοῦ ὑπνωτισμοῦ.

Τὸ 1837 νέος ἱατρός, ὁ Berna, ἐγνωστοποιεῖ εἰς τὴν ἱατρικὴν ἀκαδημίαν τῶν Παρισίων, ὅτι μεγάλῃν εἶχε πεποιθῆσθαι εἰς τὰς ἀποδείξεις τοῦ περὶ τῆς πραγματικότητος τοῦ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ διὰ τῶν φαινομένων τῆς δόξυδερκέως, τῆς διπλῆς δόσεως, τῆς ἱκανότητος τοῦ προλέγειν τὸ μέλλον κτλ.

Ἡ ἀκαδημία, ἡ ὁποία δὲν ἐκείπτετο πλέον περὶ τοῦ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ καὶ ἡ ὁποία εἶχεν ἀφήσει νὰ περιπέσῃ εἰς λήθην καὶ αὐτὴ ἡ ἐξαιρετικὴ ἐκθεσις τοῦ Hussion, ἐδέχθη νὰ ὑποβάλῃ εἰς ἐξέτασιν τὰ προαθθέντα ὑπὸ τοῦ Berna γεγονότα. Ἀλλὰ τὰ πειράγματα αὐτοῦ ἀπέτυχον ἐντελῶς καὶ κατόπιν εἰσηγήσεως τοῦ Dubois d'Amiens, ἡ ἀκαδημία τὸ 1837 κατεδίδασκεν ὀριστικῶς τὸν ζωικὸν μαγνητισμόν ὡς ἀπλήν φαντασίαν. Ὅλαι αἱ διαμαρτυρίαι τοῦ Hussion δὲν ἠδυνήθησαν νὰ μετριάσωσι τὴν ὑπεραυστηρότητα τῆς ἀποφάσεως ταύτης. Καὶ ἡ ὀρθότης αὐτῆς ἐφάνη ἀκόμη εὐλογωτέρα καὶ βεβαιότερα εἰς τοὺς ἐπιστήμονας μετὰ τὴν ἀκαρπὸν ἐκδοσὶν τῆς προκλήσεως τοῦ Burdin, ὅστις τὸ 1837 εἶχεν ὑποσχεθῆ βραβεῖον ἐκ 3000 φράγκων εἰς πάντα ὅστις ἠθέλει δυνηθῆ ἐν καταστάσει μαγνητισμοῦ ν' ἀναγνώσῃ ἐγγράφον τι ἐν τῷ σκότει ἀνευ τῆς βοήθειας τῶν ὀφθαλμῶν· πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ὁ Berna εἶχε διακηρύξει ὅχι μόνον δυνατόν, ἀλλ' ἀπολύτως ἀναμφισβήτητον. Ὁ Burdin, δημοσιεύων τὴν τοιαύτην πρόκλησιν του, εἶχε τὰξει προθεσμίαν τριῶν ἐτῶν. Ὅτε δὲ τὰ τρία ἔτη παρήλθον, ἡ ἀκαδημία ἐν ἔτει 1840 ἐδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ Double καὶ ἀπεφάνθη ὅτι τοῦ λοιποῦ οὐδέποτε πλέον θὰ ἐνησχολεῖτο με τοὺς μαγνητιστὰς ἢ με τὸν μαγνητισμόν.

8.—Ἀλλ' ὀλίγον ὕστερον χειρουργὸς Ἀγγλος ἐκ Μάντσεστερ, ὁ Τάκωθς Φράϊδ, πειραματιστὴς ἱκανώτατος καὶ παρατηρητὴς ὑπέροχος, ὑπέβαλεν αὐθις εἰς ἐξέτασιν τὰ διὰ τοῦ μεσμερισμοῦ προαθθέντα γεγονότα. Ἐπεβε-

βαίωσε τινα ἐξ αὐτῶν καὶ ἐξήγγειλε τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκζητήσεών του δι' ἐξαίρετον ἔργον δημοσιευθέντος τὸ 1843. Θέλων δὲ ν' ἀποφύγῃ τὰς ἀρχαιοτέρας ὁνομασίας τοῦ μεσμερισμοῦ καὶ τοῦ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ, αἱ ὁποῖαι ἀπέτρελουν πλέον ἐμπόδιον εἰς τὴν διάδοσιν καὶ παραδοχὴν τῆς ἀληθείας, ἔδωκεν εἰς τὸ σύνολον τῶν παρατηρήσεών του τὸ ὄνομα νευροϋπνωλογίαν καὶ αὐτὸς πρῶτος ὠμίλησε περὶ νευρικοῦ ὕπνου καὶ ὑπνωτισμοῦ.

Τὸ μέγα μίλημα τοῦ Βράϊδ ὑπῆρξε νὰ χωρίσῃ ἐντελῶς τὰ γεγονότα, τῶν ὁποίων τὴν πραγματικότητα εἶχεν ἀποδείξει, ἀπὸ ἐκεῖνα τῶν ὁποίων δὲν εἶχε κατορθῶθῃ ἡ ἐπαλήθευσις. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν πρῶτων γεγονότων ἔδωκε τὸ ὄνομα ὑπνωτισμοῦ ἢ νευρικοῦ ὕπνου· ὡς πρὸς τὴν ἑτέραν κατηγορίαν, τῆς ὁποίας τὴν ἀκριβείαν δὲν ἐθελοῦ, ἐπαφῆκε τὴν ὀνομασίαν τοῦ μεσμερισμοῦ ἢ τοῦ ζωικοῦ μαγνητισμοῦ.

Καὶ ἄλλαι δὲ ἐργασίαι ἐδημοσίεοντο περὶ τοῦ μεσμερισμοῦ, καὶ ἰδίᾳ ἐνδιαφέρον ἔργον τοῦ J. Esdail, ἐπαφάνῃ ἐν Λονδίνῃ τὸ 1846 κατὰ δὲ τὸ 1860 ὁ Βράϊδ διὰ συμπληρωματικῶν κεφαλαίων τῆς συγγραφῆς του ἀνέπτυξε καὶ διηκρίβωσε πλείτερον τὰς περὶ τοῦ νευρικοῦ ὕπνου ἰδέας του. Αἱ ἰδέαι αὗται ἀνεκλύθησαν ἐν τῇ ἄρθρῳ "Ὑπνος τῆς ἐγκυκλοπαιδείας τοῦ Todd καὶ Carpenter, εἰς γαλλικὰ ἄρθρα τοῦ Βικτωρος Μενιέ, εἰς τὸν Τύπον τοῦ 1852 καὶ εἰς τὸ ἄρθρον ὑπνωτισμοῦ διὰ πρῶτην φορὰν ἐμφανισθῆν ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ ἱατρικοῦ λεξικοῦ τοῦ Νισταν τὸ 1853. Ἀλλὰ, καὶ παρὰ τὰς ἀναλύσεις ταύτας καὶ τὰς δημοσιευθείσας ἀξιολογημάτων ἐργασίας περὶ τοῦ μαγνητισμοῦ σχεδὸν ταυτοχρόνως ὑπὸ τοῦ Charpignon καὶ ὑπὸ τοῦ Bellanger, ὁ ἐπιστημονικὸς κόσμος δὲν ἐγνώρισε σχεδὸν παρὰ μόνον τὸ ὄνομα τοῦ Βράϊδ καὶ τὴν ἡκιστα τιμητικὴν ὀνομασίαν βραβείου, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐπὶ μακρὸν ἐξέφραζον τὰ ὑπνωτικὰ φαινόμενα.

9.—Ὁ δόκτωρ Ἀζάν ἐκ Βορδὸ ἔτυχε τὸ 1858 εὐνοϊκωτάτης εὐκαιρίας πρὸς ἐξελίξιν τῶν προβληθέντων ὑπὸ τοῦ Βράϊδ γεγονότων. Τὰ ἐμελέτησεν ἐπὶ δύο ἔτη ἐν συνεργασίᾳ με τοὺς δόκτορας Volpcau, Broca, Verneuil, Cloquet καὶ Follin τῆς ἱατρικῆς σχολῆς τῶν Παρισίων. Ἀνεκαλύψεν αὐτὸς ἀριθμὸν τινα γεγονότων, τὰ ὁποῖα εἶχον διαλαθεῖ τὸν Ἀγγλὸν χειρουργὸν καὶ ἰδημοσίευσεν τὸ 1860 τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκζητήσεών του ὡς καὶ τῶν γενεμένων ὑπὸ τῶν συνεργατῶν του.

Βραδύτερον τὰ παρατηρηθέντα ὑπὸ τοῦ Βράϊδ καὶ τοῦ Ἀζάν γεγονότα ἐξητάσθησαν ἐκ νέου ὑπὸ τῶν Mesnet, Demarquay, Giraud-Toulon, Duval, Richet κλπ.

Ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς τοὺς Charcot, Bernheim, Liébault, Liégeois καὶ εἰς τὰς σχολὰς των ἐπεφυλάχθη τὸ νὰ δώσωσιν εἰς τὰ γεγονότα τοῦ ὑπνωτισμοῦ τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὰς ἐπιστημονικὰς βάσεις, ὅστινες τοῦ λοιποῦ ἐπέβαλον εἰς τοὺς ἐπιστήμονας τὴν παραδοχὴν τῶν γεγονότων τούτων. Καὶ εἰς τούτους ὡσαύτως ἐπεφυλάσσετο τὸ

ν' ἀποδείξωσιν ὅτι κατὰ βῆθος καὶ εἰς τὰ πρᾶγματι ἐπιστημονικὰ τῶν μέτρων ὁ μεσμερισμὸς, ὁ τεχνητὸς ὕπνος ἢ ἡ τεχνικὴ (μαγνητικὴ) καυτηληψία, ὁ νευρικοῦ ὕπνου, ὁ βραδύτισμος, ὁ ὑπνωτισμὸς εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα ἢ τοὐλάχιστον στοιχεῖα καὶ ἀπόρροια ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ πρᾶγματος.

ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

«Ζητεῖτε πρῶτον τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς δικαιοσύνης· αὐτὰ καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.»
(Ματθ. Σ', 33.)

Ἡ ἀγλή; λοιπὸν διεκλύθη ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας. Ὁ ἐκκρηκτικὸς Λόγος, ὃν οἱ «βλέποντες» ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ ὁ Σωκράτης ἐν Ἀθῆναις προσκλήρουσαν, ἐφανερώθη, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐξεχύθη τὸ ἄγιον Πνεῦμα ἐπὶ τῶν καρδιῶν μας. Καὶ γινώσκουμεν ἤδη ἡμεῖς, μαθητευθέντες ἐν τῷ διδασκαλεῖν τοῦ Θεοῦ, ποῖον πρέπει νὰ εἶνε τὸ ἀντικείμενον τῶν ἡμετέρων προσευχῶν.

Ποῖον δηλαδὴ;

Τριπλοῦν τι. Ἐν πρώτοις ἡ θεία δόξα. Δεύτερον αἱ ἀνάγκαι ἡμῶν. Καὶ τρίτον αἱ τοῦ πλησίον ἀνάγκαι. Οὕτως αἱ προσευχαὶ μας προσκινῶνται ὥσιν τριφυλῇ. Ἀφ' ἐνὸς στηρίζονται ἐπὶ τῇ φιλοθείᾳ, καὶ ἀποκαλοῦνται ἀδοξολογία καὶ Αἶνος. Ἀφ' ἑτέρου στηρίζονται ἐπὶ τῇ αὐταγάπῃ, καὶ ὀνομάζονται αἱ ἱκεσίαι καὶ Αἰτήσεις. Καὶ ἐξ ἄλλου στηρίζονται ἐπὶ τῇ Φιλαδελφίᾳ, καὶ τιτοφοροῦνται αἱ Ἐντευξεις καὶ Μεσιτεῖαι.

Ἀρχόμεθα ἀπὸ τῶν πρῶτων ἀντικείμενων τῶν προσευχῶν μας, ὅπερ εἶνε ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ. Συνήθως οἱ εἰς ἐπίγειον βασιλείαν γραπτάς ἢ προφορικὰς ἐπιδίδοντες αἰτήσεις, προσδοκοῦν τὰ αἰτήματά των διὰ τίτλων καὶ ὑπομνήσεων ἀναγομένων εἰς τὴν βασιλικὴν μεγαθυρίαν, μεγαλοφροσύνην καὶ εὐεργετικότητα. Καὶ ἡμεῖς, πρὶν ἢ κινήσωμεν τὴν γλῶσσαν εἰς ὑπόδειξιν τῶν ἡμετέρων ἀναγκῶν, καλὸν θὰ εἶνε ν' ἀνυμνήσωμεν δι' αὐτῆς τὸ ὑπερύμνητον καὶ ὑπερέδοξον Ὄνομα καὶ τοῦτο ὅχι τάσας διὰ νὰ μαλαξώμεν καὶ καταστήσωμεν εὐνοϊκωτέραν πρὸς ἡμᾶς τὴν τοῦ Θεοῦ γνώμην, ὅσον διὰ νὰ προπαρασκευάσωμεν ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς ἔδαφος κατὰλληλον πρὸς ὑπόδοχὴν τῶν Θεῶν δωρεῶν, ἵνα ἐν εὐγενεῖ ἐπιγνώσει εὐεργετώμεθα ὑπὸ τοῦ Ὑψίστου.

«Ἀγιασθήτω» λοιπὸν αὐτὸ ὄνομα Σου! Ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου! Γεννηθῇ τὸ θέλημά Σου! ἢ ἰδοὺ τί πρέπει ἐν πρώτοις νὰ προπορευθῇ, ἵνα ἀκολουθῇ ἐπακολουθήσῃ καὶ τὸ αἶτημα περὶ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Αἱ Γραφαὶ εἶνε πλήρεις τοιούτων ὑποδειγμάτων προσευχῶν, περιστρεφόμενων περὶ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ. αὐτὸς ὁ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ πάντα τὰ ἐντός μου τὸ ὄνομα τὸ ἄγιον Αὐτοῦ, ὁ Ψαλμῶδς ψάλλει. (1) αὐτοῦ ἐπεὶ πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς

(1) Ψαλμ. ρδ', 1.

αἰῶνας» ἀναμείλουν οἱ Τρεῖς Παῖδες ἐν τῇ καμίνῳ των (2) αἱ Ἁγίαι, ἅγιαι, ἅγιαι Κυρίαι; Σαββάθ· πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ τὰ Σαραφίμ ἀναφωνοῦσι περὶ τὸν δεσποτικὸν θρόνον. (3) αὐτοῦ μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον, ἡγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρί μου, ἀναφωνεῖ ἡ καὶ τῶν Σαραφίμ ἐνδοξότερα Παρθένος, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ Ἐλισάβετ, πρῶτη μετὰ τὸν ἄγγελον ἀποκαλύπτει εἰς αὐτὴν τὸ ὑπερφυῆς Μυστήριον οὐρανοῦ τελεσιουργὸς προσωποῦ. (4) αὐτὸς ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνην, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίαν» στρατιὰ οὐράνιος, βροντοφωνεῖ ὡς φωνὴ ὄργων πολλῶν, κατερχομένη ἐπὶ τοῦ σπηλαίου τὴν ὥραν τῆς γενήσεως τοῦ Ἁγίου Νηπίου. (5) Καὶ ἡ Ἐκκλησία μας δὲ οὐδέποτε τελεῖ τὴν ἀνάλμακτον Ἱερουργίαν, ἐν ἣ συνεχίζεται διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἡ ἱλαστήριος καὶ φρικωδιστάτη θυσία τοῦ Γολγοθᾶ, χωρὶς νὰ μὴ τὴν ἀποτελεῖσθαι ἐκαστοτε μετὰ τὴν γνωστὴν δοξολογίαν: αὐτὴ τὸ ὄνομα Κυρίου εὐλογημένον ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος! »

Τὸ πρῶτον λοιπὸν ἀντικείμενον τῶν προσευχῶν μας ἔστω ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ, εἰ δυνατόν, τοῦτο θ' κατέχη τὸ περισσώτερον μέρος, διότι ψυχὰ ἀνθρώπων ἑνασμενίζουσαι εἰς δοξολογίας καὶ αἶνους τοῦ ὑπερτελείου εἶνε ἀγελοειδέστεραι· ἐνὶ στόματι, μόνον εἰς ἐαυτὰ ἀποβλέποντα καὶ περὶ δεήσεις ἐγωϊστικῶς τυβάζοντα, εἶνε στόματα χεῖρ καὶ μίσθια καὶ δούλα. Ὑπομνήσεις ἄλλως τε πρὸς δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας ἔχει πλείστας ὁ εὐσεβόφρων νοῦς. Ἐντεῦθεν ἐξελλίσσει ἡ φύσις τὰς παγκόσμιους καὶ σοφωτάτας σελίδας τῆς καὶ μᾶς παριστᾷ ποικίλιαν ὄντων, μικρῶν, μεγάλων, ὀργανικῶν, ἀνοργάνων, πλησιεστάτων, ἀπωτάτων, εὐδιακρίτων, ἀφανεστάτων, τὰ ὁποῖα ἡ θεία ἀγαθότης ἐπλάσε πρὸς ὑπηρεσίαν μας καὶ προκοπὴν καὶ ἐφ' ὧν διαλάμπουσι τὰ ἔχνη τοῦ ἀρρήτως ἀσυλλήπτου πνεύματος. Ἐκείθεν ἡ ἀνθρωπίνη διάνοια, δῶρον καὶ αὐτὴ ἐξαισίων τοῦ ἀπειροτελείου, κατεργάζεται καθ' ἡμέραν νέας ἐφευρέσεις καὶ ἀνακαλύψεις, ὑποχρεοῦσα τὸν τὰς διγγνώδεις ταύτας ἀνακαλύψεις παρακολουθοῦντα ἄνθρωπον νὰ γονυπετήσῃ ἐκπληκτικὸς πρὸ τοῦ Θεοῦ, τοῦ παρασχόντος τὸ δῶρον. Παρέκει τρισεγγίστος ἀναπετάσσεται ὁ Σταυρὸς, σκέπων τὴν ἀνθρωπότητα ὅλην διὰ τῶν ἐκτεταμένων βραχιόνων του καὶ φέρων ἐπὶ αὐτοῦ τὸ Μέγα Σφάγιον, δι' οὗ ὑπερθεματίζονται ὅλας τὰς πρὸς τὸν ἄνθρωπον εὐεργεσίας Του ὁ Θεός. Τίς ἔχων αἰσθησιν καὶ ἀντίληψιν τινα δὲν θὰ συγκινηθῇ ἐνώπιον τῶν μεγάλων αὐτῶν δωρεῶν καὶ δὲν θὰ ἐκχυθῇ, προσευχόμενος, εἰς δοξολογίας καὶ εὐχαριστίας τοῦ Εὐεργέτου;

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΚΩΝΣΤ. Ν. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

(2) Δαν. Πρ. τρ. παλδ. 34.

(3) Ήν. στ', 3.

(4) Λουκ. α', 46.

(5) Δαν. β', 14.

Ο ΚΟΛΑΞ

Ο γελωτοποιός πάσης ἀρετῆς καὶ αὐθαδέστατος ὑποστηρικτὴς καὶ βραβευτὴς πάσης κακίας εἶνε ὁ Κόλαξ. Τὸ ὅν τοῦτο ἀνήκει εἰς τὸ γένος τῶν ὑποκριτῶν. Ἀποκλειστικὴν ιδιότητά του ἔχει τὴν ὁμοιότητα πρὸς τὰ ἐρπετὰ καὶ κύριόν του ἔργον νὰ ἀνάπτῃ καὶ νὰ ὑποτρέφῃ πάντοτε τὸν τύπον τῆς οἰήσεως εἰς τοὺς ἐγωῦστάς καὶ αὐταρέσκους. Ὁ σκοπὸς τοῦ ἔργου του εἶνε τὸ ἐκ τῆς τυφλώσεως τῶν θυμάτων του κέρδος εὐμενείας. Διὰ τοῦτο κατ' ἐκλογὴν προσκολλᾶται, ὥστε ὁ κισδὸς εἰς τὰ δένδρα, εἰς τοὺς ὑπεροχὴν τινα καὶ δυνάμιν ἔχοντας. Ἡ κολλητικὴ του ὕλη εἶνε ὁ ψευδὴς ἐπαινος. Ἀναιδέστατα μεγαλοποιεῖ εἰς μεγάλα καὶ μοναδικὰ πλεονεκτήματα κοινὰς ἀνθρωπίνους ιδιότητας. Τολμηρότατα ἐφευρίσκει καὶ ἀποδίδει ἀρετάς, ὅς οὐδέποτε ἐγνώρισεν ὁ Κόλαξ εὐόμενος. Τὸν συνηθίζει ἔμως ὁ Κόλαξ νὰ πιστεύῃ ὅτι τὰς ἔχει, τὸν ἀποναρκώνει δὲ καὶ τὸν ἀποκοιμίζει, καὶ πᾶσαν ὁρμὴν πρὸς ἐνεργητικότητα καὶ πρόοδον τοῦ ἀφαιρεῖ, διότι τὸν πείθει ὅτι εἶνε τέλειος. Τοῦτο ἀποτελεῖ τὴν μίαν ὅψιν τῆς κακουργίας τοῦ Κόλακος.

Ἡ ἄλλη εἶνε ἡ τῆς ψευδοῦς συμπαθείας. Ἐδῶ ὁ Κόλαξ εἶνε τέλειος κατακτητὴς τῆς ψυχῆς τοῦ ταλαιπώρου Κολακευομένου καὶ ἐπιτηδειότατος ὑποκριτὴς εἰς τὸ εἶδος του. Αὐτὸς ὁ ἄκαρδος καὶ οὐδέποτε γευθεὶς ἐν τῇ καρδίᾳ του τὴν γλυκύτητα τῆς ἀγάπης καὶ συμπαθείας, αὐτὸς ὁ πλήρης φθόνου καὶ ἐπιχειρεκακίας, ὁ πρὸς τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχοῦντας ἄτεγκτος καὶ ἀσυμπαθέστατος, ὁ διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν κατωτέρων του ἢ ὁμοίων του διαπριζόμενος ἐν τῇ καρδίᾳ του καὶ λυσσῶν, αὐτὸς ἀστραπιαίως ἐνώπιον τῶν θυμάτων του μεταβάλλεται εἰς ἄνθρωπον ἀγαλλόμενον ἐγκαρδίως διὰ τὴν εὐτυχίαν των, θαυμάζοντα ἐκ χαρᾶς διὰ τὰ εὐχάριστα ἀγγέλματά των, εἰς φίλον δὲ ἢ συγγενὴ ὁρνοῦντα ἀκαταπαύστως καὶ ζυῶντα χμεταπτῶτως διὰ τὰ ἀτυχήματά των.

Εἶνε γελοῖος, εἶνε βδελυκτὸς εἰς ὅλην τὴν συμπεριφορὰν, ἀλλὰ πάντοτε εὐρίσκει ἔδαφος κατακτῆσεως, διότι ἡ ἀλαζονία εἶνε κοινότατον εἰς τοὺς ἄνθρώπους φρενικὸν νόσημα, ἐὰν μὴ τὸν Χριστὸν ἐν ἑαυτοῖς ζῶντα ἔχωσιν. Ὁ Κόλαξ εἶνε ἐπικινδυνότατος, ὅταν ἔχῃ ἀξίαν τινα καὶ νοητικὴν ἱκανότητα· τὰ θύματά του εἶνε πολλὰ. Εἶνε ὁ τυφλωτὴς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχόντων, καὶ διὰ τοῦτο ὀλετὴρ ὁλοκλήρου ἔθνους, ὁλοκλήρου ἐκκλησίας.

Ο ΡΑΔΙΟΥΡΓΟΣ

Μία ἀηδεστάτη ἐκφανσις τοῦ ὑποκριτοῦ εἶνε ἡ ραδιοῦργα. Ὁ ραδιοῦργος εἶνε κοινὸς ἀνεύθυνος ἐγκληματίας. Εἶνε ὁ τῶν κακῶν νεολόγος καὶ πάντοτε τῶν κακῶν ἄγγελος. Εἰς τοσοῦτον βαθμόν, ὥστε, ὅ,τι δὴποτε καὶ ἂν διέλθῃ ἀπὸ τὰ ὠτά του, καὶ οἱ τῆς ἀρετῆς εὐαρεστοτάτοι λόγοι καὶ αἱ τῶν ἀγαθῶν πράξεις φῆμαι καὶ τὰ τῶν αὐτοθυσιῶν

ἀκηχήματα, δι' ὧν πληροῦσι τὸν κοινωνικὸν ἀέρα οἱ τοῦ Χριστοῦ γνήσιοι μαθηταὶ καὶ στρατιῶται καὶ πάντες οἱ τίμιοι ἄνθρωποι, ὅλα ταῦτα εἰσέρχονται εἰς τὸ χωνευτήριον τῆς ἀθλίας καὶ ρυπαρᾶς καρδίας τοῦ ραδιοῦργου καὶ ἐξέρχονται ἐκ τῶν ρυπαρῶν χειλέων αὐτοῦ μεταπλασμένα καὶ μεταμορφωμένα εἰς ἐλαττώματα καὶ πάθη, εἰς ἐκθρολογίας καὶ κακολογίας, εἰς ἐπιβουλὰς καὶ ὑπονομιεῖς ἠθικὰς, εἰς ἐγκλήματα τερατώδη, καὶ εἰς ὅ,τι σαπρὸν καὶ ἠθικῶς ἐπιβλαβὲς δύναται τις νὰ φαντασθῇ.

Ὁ ραδιοῦργος εἶνε πάντοτε διψαλὸς εἰς πράγματα καὶ συμβάντα, καὶ διὰ τοῦτο εἶνε ἀναιδέστατος ὠτακουστὴς καὶ τολμηρότατος καὶ ἀσυνειδητότατος μετασκευαστής. Ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν κακοῦργον γλώσσαν τοῦ ραδιοῦργου κατορθοῦται μόνον ἐὰν δὲν τὸν συναντᾷ πτε. Διότι καὶ τὴν σιωπὴν τὴν ἄκραν ὁ ραδιοῦργος εἶνε ἱκανὸς νὰ ἐξηγήσῃ, νὰ κατασκευάσῃ καὶ νὰ μεταδώσῃ ὡς κἂν σοβαρὸν τεκταινομένην ἐν τῇ ψυχῇ τοῦ σιωπῶντος! Αὐτὸς διψᾷ νὰ μεταδώσῃ τὴν ἑνα ἄνθρωπον εἰς τὸν ἄλλον ὡς κακόν. Εἰς τὴν διψάν του αὐτὴν εἶνε παρὰ φωνὴν ἐπικινδυνότατος. Καὶ ὁσάκις φαίνεται ἐπαινῶν καὶ καλολογῶν, τότε εἶνε εἰς τὰ καταχθονιώτατα σχέδιά του, προσπαθῶν νὰ προσελκύσῃ τὴν ἐμπιστοσύνην, ἵνα λάβῃ ἀφορμὴν εὐλογον καὶ δυσφημῆσαι τὸ θύμα του. Τὸ κυριώτερον χαρακτηριστικόν του εἶνε ὅτι εἶνε ἀδιόρθωτος, ἀκόμη καὶ ἂν ἡ γλῶσσά του ἀποκοπῇ.

Ο ΕΥΠΙΣΤΟΣ

Μία κακία, ἡ ὁποία κινεῖ τὸν οἶκτον καὶ προκαλεῖ τὴν συμπάθειαν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς μὴ ψυχολογοῦσιν, ἀλλ' ἐπιπολαίει τὰ πάντα ἐξεταζέσθαι, εἶνε ἡ εὐπιστία. Ὁ εὐπίστος εἶνε ὁ εὐχόλιος παραπειθόμενος ὁ ἀνεξετάστως ἐμπιστευόμενος καὶ τὰ ἱερώτατα καὶ τι πολυτιμότερα, τὰ ὅποια ἔχει· εἶνε ὁ παρὰ πάντων Κόλακευόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ νεύου καὶ τῆς θελήσεως τῶν ἐπιτηδεῶν Κόλακων καὶ ἐκμεταλλεῶν διευθυνόμενος.

Ἐκ πρώτης ἀντιλήψεως ὁ τοιοῦτος φαίνεται ἀβλαβὴς ἀλλὰ εἰς τὰ πράγματα παρακλυθευόμενος ἀνακαλύπτει ἐπιζημιώτατος καὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν του καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν του καὶ εἰς τὴν κοινωνίαν καὶ εἰς τὸ ἔθνος, ἐκ τυχόν ἐκ τῆς συμφορᾶς τῶν πραγμάτων ἔχει τεθῆ εἰς θέσιν, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξαρτῶνται σημαντικὰ κοινωνικὰ καὶ ἔθνικα συμφέροντα.

Ἡ εὐπιστία εἶνε ὑπουλός νόσος τοῦ ἐγκεφάλου καὶ προϋποθέτει ἀσάθειαν καρδίας χαώδη καὶ ἀβυσσάλαν. Ἄρα ἡ εὐπιστία εἶνε κακία γεννωμένη εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μὴ ἐχόντων πίστιν πρὸς τὸν Θεὸν πεφωτισμένην καὶ μὴ ζώντων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ αὐτομελέτῃ, εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀλαζόνων καὶ ἐπιδεικτιῶντων. Διότι οἱ τοιοῦτοι εἶδους ἐγωῖσται, ἀχόρταστοι ὄντες εἰς τὰ ἑστικὰ των, νομίζον ὅτι εἰς ὅλον τὸν κόσμον εἶνε φημισμένοι καὶ ὕλος ὁ κόσμος ἔχει μὲ τὸ ὄνομά των, μὲ τὴν δόξαν των νὰ κάμῃ, ὅταν

οἱ ἐπιτήδαιοι Κόλακες τοὺς λέγουν τὰ ἀνύπαρκα καὶ τοὺς παριστοῦν τὰ ψευδῆ καὶ ἀνυπόστατα ἐκθειάζοντες ἅμα τὸ ἀτομὸν των καὶ ἀποδίδοντες εἰς αὐτοὺς ἐν λόγοις μεγάλῃν ἀξίαν καὶ τιμὴν, τὴν ὅποian οὕτε ἔχουσιν, οὕτε νὰ ἀποκτήσωσι δύνανται.

Ὁ εὐπίστος λοιπὸν κατὰ βάθος ἐξεταζόμενος καὶ μελετώμενος εἶνε ἐγωιστὴς καὶ ἀλαζὼν μέχρι τυφλώσεως καὶ ἀπομωράνεως· καὶ διὰ τοῦτο πολλὰκις παρασύρεται εἰς τὰ ἀνήκευστα καὶ διαπράττει ὑπὸ Κόλακων παροτρυνόμενος μέγιστα ἀδικήματα ἀναλόγως τῆς θέσεως, τὴν ὅποian κατέχει. Διότι, παραπλανώμενος, νομίζει, ὅτι οὕτω θεραπεύει τὴν ἀτομικότητά του. Ἡ αὐταπάτη δὲ τοῦ εὐπίστου εἶνε τι ἀπίστευτον. Γίνεται θῆμα τῶν ἐπιτηδεῶν καὶ Κόλακων, δὲν διευθύνει αὐτός, διευθύνουν ἐκεῖνοι. Πίπτει εἰς τὸ βόραθρον καὶ οἱ ἀθήσαντες ἀποσύρονται, ἐλευινῶς προσβλέποντες εἰς αὐτὸν κατακείμενον, καὶ αὐτὸς ὁ ταλαίπωρος εἶνε πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του καὶ ἀπὸ τοὺς σφαιγιαστάς του, ἀπλοῦστατα διότι ἔχει νοσήσει εἰς τὴν σφαίραν τῆς ἀντιλήψεώς του καὶ ἔχει πάθει ἀμβλότητα εἰς τὴν διανοίαν του.

Εἶνε καὶ οἱ εὐπίστοι οἱ ἔνεκα τῆς τελείας ἀγνότητος τῆς ψυχῆς των καὶ ἔνεκα βίου ἐναρέτου καὶ ἐντελῶς ἀπὸ τοῦ κακοῦ ἀνεπηρέαστου μὴ λογιζόμενοι τὸ κακόν, θεωροῦντες δὲ τοὺς ἄλλους ἀληθινούς, ὅπως τὸν ἑαυτοῦ των, καὶ ἔχοντες ἀπόλυτον τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν Θεόν, ὅτι πάντα τὰ διευθύνει εἰς τὸ ἀγαθόν. Οἱ τοιοῦτοι εὐπίστοι εἶνε εἰς ἄκραν εὐγενεῖς καὶ τίμιοι καὶ διατελοῦσιν ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος τιμωρεῖ τοὺς Κόλακας καὶ ἀπατεῶνας ἀμελιλκτας, ὁφείλει δὲ τοὺς τοιοῦτους εὐπίστους ὡς ἐκείνος οἶδε, καὶ ὡς οἱ ἄνθρωποι δὲν περιμένουν. Οἱ τοιοῦτοι εὐπίστοι ἔχουσι καὶ τὸ πλεονέκτημα, ὅτι ταχέως ἢ βραδέως πάντοτε θὰ πληροφορηθῶσι τὴν ἀλήθειαν. Διότι μόλις τοῖς παρουσιασθῇ αὕτη τὴν γνωρίζουν καὶ τὴν ἐνοῦν, διότι ἐν αὐτῇ ζῶσιν.

Εἶνε καὶ τρίτον εἶδος εὐπίστων. Οἱ ἐξ ἡλιθιότητος καὶ μωρίας φυσικῆς καὶ οἱ ἐξ ἀπαιδευσίας καὶ χυδαιότητος εὐπίστοι. Ἀλλὰ περὶ τούτων δὲν πρόκειται. Διότι ὡς πρὸς τοὺς, ὅλην τὴν ἐνοχὴν τὴν ἔχουσιν οἱ Κόλακες καὶ ἀπατεῶνες.

Η ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΚΑΙ ΤΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΥΠΟ ΕΠΟΨΙΝ ΗΘΙΚΟΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΝ, ΥΓΙΕΙΝΗΝ ΤΕ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ 13).

Ἐπομεν ὅτι ὁ πρῶτος ὅρος τῆς προσευχῆς εἶνε ἡ πίστις.

Καὶ τῷ ὄντι ἡ πίστις εἶνε οὐχὶ μόνον ὅρος ἀλλὰ καὶ λογικὴ αἰτία τῆς προσευχῆς. Διότι, ἐὰν ἐρωτηθῇ ὁ προσευχόμενος διὰ τί προσεύχεται πρὸς τὸν Θεόν; ἀποκρίνεται, διότι πιστεύω εἰς τὴν ὑπαρξίν, ἀγαθότητα καὶ παντοδυναμίαν Αὐτοῦ. Ἄρα ἡ προσευχὴ εἶνε διαδήλωσις

λογικὴ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ ἀγάπης, ἐξ ὧν πηγάζει καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ἐλπίς καὶ πεποίθησις. Ἐν τούτοις, διὰ τῆς προσευχῆς συστηματικῶς ἐξασκουμένης, καλλιεργεῖται καὶ τὸ τάλαντον τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως, ἐλπίδος, ἀγάπης καὶ ταπεινοφροσύνης καὶ πολυπλασιάζεται, ὡς ἡ καιομένη ὕλη ἀναρριπυζομένη καταφλέγεται καὶ αὐξάνει τὸ πῦρ. Καθὼς δὲ, ἐὰν μὴ ἀναρριπίζεται ἡ καιομένη ὕλη δι' ἀνέμου ἢ ριπιδος, ἐλαττοῦται ἡ φλόξ καὶ τὸ πῦρ σβέννεται, οὕτω καὶ τὸ πῦρ τῆς πίστεως βαθμηδὸν σβέννεται ἐὰν μὴ ἀναρριπίζεται συνεχῶς διὰ τῆς ριπιδος τῆς προσευχῆς, ἥτις, ἀναφερομένη μέχρι τῶν ὕψιστων καὶ ὡς ἡ εὐωδία τοῦ θυμιάματος ὁσφραϊνομένη ὑπὸ τοῦ παναγάρχου πατρὸς καὶ καθαριζομένη, ἐμφυσᾶται ἐν εἰδει πνευματικῶν χαρισμάτων εἰς τὸν προσευχόμενον, ὡς ἄλλη πνοὴ ζωῆς εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ἀδάμ, ἥτις ἐξωγόνησε τὸ ἄψυχον αὐτοῦ σῶμα. «Καὶ ἐνεφύσησεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν». (Γένεσ. 6' 7).

Καὶ οὕτως οἱ καθ' ἡμέραν συστηματικῶς προσευχόμενοι ἔχουσι πάντοτε ἀνοικτὰ τὰ στόματα τῶν ψυχῶν αὐτῶν, ὅπως ἐκπνέονται μὲν καὶ ἀναπνέονται αἱ διαδηλώσεις τῆς εὐσεβείας, ἀγάπης καὶ ἀφεισίσεως πρὸς τὸν οὐράνιον αὐτῶν Πατέρα διχην εὐωδίας θυμιάματος, ἀντικαταπέμψεται δὲ ἐκεῖθεν τὸ πνευματικὸν ὀξυγόνον τῆς ζωογόνου πνοῆς τοῦ Παντοκράτορος, πρὸς φωτισμὸν, ἁγιασμὸν καὶ ἀναζωπύρσιν τῶν προσευχομένων ψυχῶν, πολυπλασιασμένον δὲ τοῦ πυρίνου αὐτῶν τάλαντου τῆς πίστεως, κατὰ τὴν ἐκφρασιν αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, «Πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἥδη ἀνήφθῃ»; (Λευκ. 16' 49).

Τούναντιον δὲ ἡ περὶ τῆς προσευχῆς ἀκηδία κλείει τὸ στόμα τῶν ψυχῶν καὶ παρακωλύει τὴν εἰσπνοὴν τῆς πνευματικῆς αὔρας τῶν οὐρανῶν πρὸς καθαρισμόν τῶν μολυσμάτων τῆς ἀμαρτίας. Ἐπειδὴ τοίνυν οἱ δοῦλοι τῆς περὶ τὴν προσευχὴν ἀκηδίας δὲν θέλουσι νὰ εἰσπνέωσι τὸ πνευματικὸν ὀξυγόνον, διὰ τοῦτο παρ' αὐτοῖς τὸ πῦρ τῆς πίστεως βαθμηδὸν σβέννεται μέχρις οὗ ἐκλείψῃ ἡμέραν τινὰ, ἀδιάφορον ἂν ὁ περὶ τὴν προσευχὴν ἀκηδὴς εἶνε ἀμαρτία ἢ λόγιος ἢ ἐπιστήμων εἶνε καὶ θεολόγος, κατέχων τοὺς ἀνωτέρους βαθμοὺς τῆς ἱεροσύνης. Διὰ τί; διότι ἀπαντᾷ ὁ Κύριος ἐν τῷ ἱερῷ εὐαγγελίῳ «Χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» δηλ. χωρὶς τῆς θείας βοηθείας, ἥτις χορηγεῖται τοῖς αἰτούσιν. «Ἀίτετε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν». Τί δὲ ἐστὶν ἡ παρὰ Θεοῦ αἴτησις εἰ μὴ ἡ προσευχὴ; Ἄρα ἂνευ τῆς προσευχῆς καὶ ἐπικλήσεως τῆς θείας ἀγωγῆς ὁ ἄνθρωπος μένει χωρὶς τοῦ Θεοῦ καὶ οὐδὲν δύναται κατορθῶσαι, οὐδεμίαν ἀρετὴν οὐδὲ ὑπομονὴν ἐν τοῖς πειρασμοῖς τῆς ἀμαρτίας, ἀλλ' ἐξοκέλλει ἐξ ἀμαρτίας εἰς ἀμαρτίαν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Χρυσοστόμου: «Οὕτως ἰσχυρὸν μὲν βασιλεῦσιν ἐν μάχαις ὄπλον ἡ προσευχὴ, ἰσχυρὸν δὲ καὶ ἡμῖν πρὸς δαίμονας· ἂν μὲν οὖν ἴδωσιν ἡμᾶς οὕτω πεφραγμένους ταῖς προσευχαῖς, ἀποπηδῶσιν ὥστε λησται καὶ κακοῦργος πρὸς τὴν κεφαλὴν

τοῦ στρατιώτου ξίφος ὀρώντες κρεμάμενον· ἂν δ' ἄρα συμβῇ τινα γυνὴν εἶναι προσευχῆς, οὗτος ἀνάσπατος ὑπὸ τῶν δαιμόνων φέρεται εἰς ἀμαρτίαν ὠνούμενος καὶ συμφορὰς καὶ κακὰ».

Ἰδοὺ διὰ τί καὶ ὁ Κύριος ἡμῶν παραγγέλλει ἐν τῷ ἱερῷ εὐαγγελίῳ ἈΓρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰέλθῃτε εἰς πειρασμόν. Καὶ διὰ τὴν σιγηλευσίαν τὴν πλάνην τῶν νομιζόντων ὅτι ἡ ἐκπλήρωσις καὶ τῶν λοιπῶν καθηκόντων δύναται νὰ λογισθῇ ὡς προσευχή, μεθ' ὅλας τὰς συχνὰς διδασκαλίας, θαυματουργίας τε καὶ ἀγαθοεργίας ἀποσυρόμενος συχνὰ πυκνὰ προσήχετο κατ' ἰδίαν, καθὼς μαρτυροῦσιν οἱ εὐαγγελισταί. Ἐν τούτοις ἀνασκευάζει καὶ ρητῶς τὴν πλάνην ταύτην, λέγων· «Ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει». Καὶ πῶς σκορπίζει ὁ ἄνθρωπος ὃς διὰ πολλῶν ἀγώνων συνάγει ἀρετάς; διὰ τῆς κενοδοξίας καὶ ὑπερηφανίας, ἣν ἐμπνέει ὁ πατήρ αὐτοῦ, ὁ πεσὼν Ἐωσφόρος καὶ πότε; ἂν δ' ἄρα συμβῇ τινα γυνὴν εἶναι προσευχῆς, οὗτος ἀνάσπατος ὑπὸ τῶν δαιμόνων φέρεται εἰς ἀμαρτίαν ὠνούμενος καὶ συμφορὰς καὶ κακὰ. (Χρυσόρρημων). Ἰδοὺ πῶς ἐξηγοῦνται τοσαῦτα ναυαγία ἡθικὰ τε καὶ δογματικὰ μεταξὺ λαϊκῶν ἢ κληρικῶν καὶ μάλιστα λογίων καὶ ἐπιστημόνων, ριψοσπίδων ὅμως τοῦ ὅπλου τῆς προσευχῆς. Ὑπὸ ὑγιεινῆς δὲ καὶ θεραπευτικῆς ἱερωσύνης ὡς μητρὸς τῆς ἐλπίδος καὶ ἀγάπης εἶνε ἀντίδοτον τῶν ἐξ ἀπελπισίας καὶ φόβου, τῶν ἐκ τοῦ μίσους, τῆς λύπης καὶ ὀργῆς προερχομένων ψυχικῶν καὶ ὀργανικῶν νοσημάτων, ὅλα τὰ νευρικά, φρενολογικά, καρδιακά, ἥπατικά, γαστροεντερικά νοσήματα, ἡ ἀναιμία, αἱ διάφοροι καχεξίαι καὶ τὰ συμπτωματικά αὐτῶν νοσήματα. Ἡ πρὸς τὸν Θεὸν ἐλπίς παραγορεῖ τὸν ἀσθενῆ, ἀνακαλοῦσα εἰς τὴν μνήμην τὴν ἀγαθότητα καὶ εὐσπλαχνίαν αὐτοῦ παιδεύοντας ὡς Πατὴρ χάριν σωφρονισμοῦ, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Προφητᾶνακτος ἈΠαυλῶν ἐπαίδευσέ με ὁ Κύριος, καὶ τῷ θανάτῳ οὐ παρέδωκε με».

Ἐν ᾧ ὁ ἀπιστῶν ἀσθενὴς στηρίζει ὅλην τὴν ἐλπίδα του ἐπὶ τοῖς ἱατροῖς· ὅθεν ἅμα ἀποτύχη ἡ πρώτη καὶ δευτέρα θεραπευτικὴ ἀπόπειρα, εὐθὺς καταλαμβάνεται ὑπὸ ἀπελπισίας καὶ τοῦ φόβου τοῦ ἀνιάτου ἢ καὶ τοῦ θανάτου, φόβου, δι' οὗ δεινοῦται ἡ νόσος καὶ παρατείνεται ἐπ' ἀόριστον· ἔστιν ὅτε καὶ πραγματοποιεῖται ὁ φόβος του δι' αἰφνιδίου θανάτου ἢ μᾶλλον ἀπωλείας αἰωνίου. Ὡς πᾶσα μακάριος ὁ ἀπιστῶν ἀσθενὴς, ἐάν, ἐν τῇ ἀποτυχίᾳ τῆς ἐπιστημονικῆς θεραπείας, συνελθὼν μετανόησιν καὶ ἐπιστρέψῃ ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα, δι' εὐκρινούς πίστεως! τότε δὴ θὰ ἀκούσῃ τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας· Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην· τότε θὰ ἐπιτύχῃ διπλῆς θεραπείας, σωματικῆς τε καὶ ψυχικῆς.

Μεταβῶμεν ἤδη καὶ εἰς τοὺς ἄλλους ὅρους τῆς προσευχῆς, τὴν ταπεινοφροσύνην δηλ. καὶ πραότητα, αἰνίτιν· ὡς γεννήματα τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ ἀγάπης ἀποδιώκουσι τὴν λύπην, ὀργὴν τε καὶ θυμὸν καὶ γογγυ-

σμόν, τὰ γεννήματα ταῦτα τῆς ὑπερηφανίας, ἐξασφαλίζουσι δὲ τὴν ὑπομονήν, ἥτις εἶνε ἀπαρακινήτως ἀναγκαῖα ἐν τῇ κλινικῇ θεραπείᾳ τῶν νοσημάτων.

Ὁ ταπεινός, ὅταν ἀσθενῇ, θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸν τοῦ ἔνοχον ἐνώπιον τῆς Θεῆς δικαιοσύνης· ἔλεκα τῶν ἀμαρτιῶν αὐτοῦ καὶ ἀναπολῶν εἰς τὴν μνήμην του τὰ ἀγαθὰ τοῦ Αὐτρωτοῦ ἡμῶν λέγει ὡς ὁ εὐγνώμων ληστὴς· «Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως· ἔξικα γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἔσται ἐπ' αὐτῷ, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ, Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου». (Λουκ. κγ' 49—43).

Ὁ τοιοῦτος, καὶ ἐν ἀποθήῃ, ἐμπροσθέντες ὑπὸ τοιούτων αἰσθημάτων πίστεως, ταπεινοφροσύνης καὶ μετανόας, εἶνε μακάριος, διότι ἀποκρίνεται αὐτῷ ὁ Σωτὴρ, ὡς ποιτὴς οὗτος ἐξομολογηθέντι ληστῇ· «Ἀμήν λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ». (Λουκ. κγ' 43).

Ὅσον δὲ ἀφ' ὧν τὴν πρὸς τοὺς οἰκείους συμπεριφορὰν τοῦ ταπεινοφροῦ, ἀσθενῶν, οὐδέποτε ἐπιβάλλεται αὐτοῖς, ἔστι καὶ εἰς γενεὴν ἀρχῆς, οὐδέποτε ὀργίζεται κατὰ τῶν ὑπηρετῶν ὡς κύριος, ἀλλὰ παρκαλεῖ καὶ ζητεῖ συγγνώμην ἐκ. ἀντὶ τὴν διακονῇ ἐργαζόμενος ὑπὲρ τῆς συντηρήσεως τοῦ οἴκου, διακονεῖται. «Καρδίαν δὲ συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουθενώσει».

Τούναντιον ὁ ἀπιστος καὶ ὑπερήφανος, καὶ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ του διαδηλοῖ τὰς ὑπεροπτικὰς αὐτοῦ διαθέσεις πρὸς τοὺς οἰκείους, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς ὑπηρετὰς ἢ ὑπηρετίας καὶ πρὸς αὐτὸν τὸν ἱατρόν· καὶ οὕτω διὰ τῆς συχνῆς ἐξάψους τοῦ θυμοῦ καὶ τῆς ὀργῆς δεινοῖ τὸ νόσημα καὶ παρατείνει καθιστῶν τὴν πρόγνωσην ἀπαισίαν μέχρις οὗ ἐν τινὶ ἐξάψει τῆς ὀργῆς καὶ τῶν ὕδρων καὶ βλαστημιῶν αὐτοῦ πέσῃ θύμα τῆς ἀπίστου αὐτοῦ ὑπερηφανίας· ἀπίστου ὑπερηφανίας, λέγομεν, διότι πίστις καὶ ὑπερηφανία πρὸς τὸν Θεὸν δὲν συμβιβάζονται. Ἐάν δὲ ὁ πιστὸς εἶνε ὑπερήφανος πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, ἢ πρὸς τὸν Θεὸν πίστις του δύναται νὰ θεραπεύσῃ ἢ μετρίσῃ τὸ κακὸν τοῦτο διὰ τῆς ἐξασκήσεως τῆς προσευχῆς καὶ μεταλήψεως τῶν ἱερῶν μυστηρίων. (ἀκολουθεῖ)

Γ. ΕΥΓΕΝΙΔΗΣ
Ἰατρός καὶ Ἐφέτης

ΑΠΟ ΤΑΣ ΣΚΕΥΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΗΜΙΤΟΥ ΤΟΥ SOMBREVAL

Ὁ χρόνος·
Α'

«Παρατηρήσατέ ποτε, ἀπὸ τοῦ ὕψους μεμονωμένου βράχου, τὰς ἀπεράντους ἐκτάσεις τοῦ Ὠκεανοῦ; Εἶδον τὰ πολυάριθμα κύματα, τὰ ὅποια ὑψοῦνται, συμπιέζονται, ἀφρίζουσι καὶ χάνονται πνιγόμενα ὑπὸ ἄλλὰ κύματα ἄπειρα μετ' οὐ πολὺ μέλλουσι νὰ ἐκπνεύσωσι μετὰ τὴν βίαν τῶν μετ' αὐτῶν μορμυρισμῶν; καὶ οὕτως ἀδικόπως

* Religion et progrès.

καὶ οὕτω πανταχοῦ, χωρὶς ποτε ἐν κύμα νὰ μείνῃ καὶ νὰ κρατηθῇ ἀκίνητον εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος, ὅλα ἐξέρχονται ἐκ τοῦ κύλου τῆς ἀβύσσου, διὰ τὴν ἐπανέληθαι ἐκεῖ μετ' ὀλίγον καὶ νὰ χαθῶσιν ἀντὶ ἐπιστροφῆς.

«Τοιοῦτος εἶνε ὁ χρόνος· ἡ νύξ διαδέχεται τὴν ἡμέραν καὶ ἡ ἡμέρα τὴν νύκτα· αἱ ἐβδομάδες καταβορροῦσιν καὶ ἡ μία τὴν ἄλλην· οἱ μῆνες, τὰ ἔτη, οἱ αἰῶνες διαρρέουσι μετὰ καταπληκτικὴν ταχύτητα, καὶ εἰς τὸ ἀδιάσπαστον τοῦτο φῶρδην-μείδην, εἰς ταύτην τὴν θορυβώδη μεταβολήν, οὐδὲν μένει ὀρθιον, οὐδὲν ὀφίσταται, οὐδὲν ὑπολείπεται ἐξ ὅσων ὑπῆρξαν. Ἡ αἰωνία διάρκεια, ἂν δύναται τις νὰ τὴν ὀνομάζῃ διάρκειαν, παράγει ὅλα τὰ πράγματα ἐκ τοῦ γονιμοῦ καὶ ἀνεξαντήτου κύλου τῆς, διὰ τὴν τὴν ἀποροφήσῃ κατόπιν, χωρὶς ποτε νὰ τὰ ἀποδώσῃ. Καὶ οὕτως ὁ χρόνος, κατὰ τὴν διάθεσιν του, παρασύρει ὅλα τὰ δημιουργήματα, καὶ τὰ ἔργα των καὶ τὰς ἐπιθυμίας των καὶ μετ' οὐ πολὺ ἡ κίνησις θὰ παύσῃ, ἡ ἀρχικὴ γαλήνη θὰ ἀποκατασταθῇ, καὶ δὲν θὰ ὑπάρχῃ χρόνος. Μόνη ἡ ἀκίνητος αἰωνιότης· θὰ ἀκολουθήσῃ, ἢ μᾶλλον θὰ ἀναλάβῃ καὶ θὰ διατηρήσῃ τὴν ἀκατάληπτον ὑπαρξίν τῆς, καὶ δὲν θὰ μείνῃ πλέον ἐξ ἡμῶν ἢ ἡ συνειδήσις μας μετὰ τὰς ζωηρὰς τῆς ἀναμνήσεις.

Β'

«Ἀκολουθήσατε διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ τὸ δροσερὸν καὶ διαυγὲς τοῦτο ρυάκιον, τὸ ὅποιον γεννᾶται εἰς τοὺς πόδας σας καὶ μέλλει μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐξαπλώσῃ μεθ' ὑπερηφανίας τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν ὑδάτων του. Βλέπετε, διασκαδεῖ καὶ ἀποκοιμᾶται ἐν τῷ μέσῳ τῶν χλοερῶν τούτων λιβαδιῶν, τὰ ὅποια διατρίβει, ποτίζει καὶ καθιστᾷ γόνιμα. Ἡ πορεία του εἶνε ἰδιότροπος· προχωρεῖ, κρημνίζεται, σταματᾷ, ἐκτρέπεται, ἐπανερχεται καὶ φαίνεται ὅτι λέγει διὰ τῶν μυρρίων του στεροφῶν· τίποτε δὲν μ' ἐμποδίζει, θὰ ἐπανεέλθω πάντοτε ἀρκετὰ γρήγορα εἰς τὸν Ὠκεανόν, διὰ τὴν νὰ καταποθῶ καὶ νὰ χαθῶ ἐκεῖ διὰ παντός.

«Συγχρίνατε τὴν ὑπαρξίν σας πρὸς τὴν τοῦ ρυακίου. Ἡ γῆ, ἐφ' ἧς περιπατεῖτε, εἶνε κοιλὰς σαρκῶν. Γνωρίζω ὅτι σὰς ἀρέσει καὶ σὰς οἰχμαλωτίζει· ἀγαπάτε νὰ τὴν διατρίβητε καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, καὶ σχεδὸν δὲν συλλογίζεσθε τὴν στιγμήν, καθ' ἣν θὰ εἶνε ἀνάγκη νὰ εἰσέλθῃτε εἰς τὸν αἰώνιον Ὠκεανόν, ὅπου τὸ πᾶν μέλλει νὰ καταλήξῃ καὶ ἐκ τοῦ ὁποῦ οὐδὲν ἐξέρχεται πλέον. Ἄλλ' ἂν ὁ ποταμὸς ἔχῃ τὴν ἀσφαλῆ πορείαν του, ἂν ἡ ἀπόστασις, ἥτις τὸν χωρίζει ἀπὸ τῆς ἀβύσσου, δὲν ὀφείλῃ ποτε νὰ συντομεύηται, τίς σὰς ὑποσχέθη ὅτι ἡ συμβολὴ τοῦ χρόνου, καθ' ἣν ὑπάρχετε, μετὰ τῆς αἰωνιότητος δὲν μέλλει μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐκτελεσθῇ; Καὶ ἡ ἀποστολή, ἣν ἡ Πρόνοια σὰς ἐνεπιστεύθη, θὰ ἔχῃ ἐκτελεσθῇ; Καὶ τὸ καλόν, ὅπερ ἐκλήθητε νὰ διασκορπίσῃτε περὶ ὑμῶν, θὰ τὸ ποθῇτε αἰωνίως, διότι δὲν τὸ ἠσκήσατε, ὅταν ἔπρεπε; Καὶ ἡ ὠθησις, ἣν ὀφείλετε ἴσως νὰ δώσῃτε εἰς τὴν βιμηχανίαν, εἰς τὰς τέχνας, εἰς τὰς ἐπιστήμας· αἱ ἀνακαλύψεις, δι' ὧν ὀφείλετε νὰ πλουτίσῃτε τὴν ἀνθρωπότητα,

τὰ ὥραία παραδείγματα τῆς ἀρετῆς, τὰ ὅποια ὀφείλετε νὰ δώσῃτε καὶ ὧν ἀποτελέσματα θὰ ἠυξάνοντο ἴσως σὺν τῷ χρόνῳ κατὰ μεγάλας ἀναλογίας· καὶ τὸ ποσὸν τῆς εὐτυχίας, ὅπερ ἔπρεπε νὰ ἀποκτήσῃτε διὰ τοὺς ὁμοίους σας καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν σας, ὅλα λοιπὸν ταῦτα θὰ χαθῶσι διὰ τὸ σφάλμα σας; Καὶ οἱ ὑπολογισμοὶ περὶ τῆς ὑπερτάτης ἀγαθότητος θὰ καταστραφῶσι διὰ τὴν ὑπερέαν ἀπερισκεψίαν; Καὶ ἡ ὑπαρξὶς σας θὰ εἶνε ἔνευ σκοποῦ, καὶ θὰ περάσῃτε ὡς ἀνωφελὲς μετώρον, ὅπερ δὲν ἀνεῖ ἐπὶ τῇ; ἀγνοοῦντες ἀξίαν λόγου ἐπιδρασιν, καὶ ὡς αὐτὸ μέλλετε νὰ σβύσῃτε, ἔνευ θορύβου εἰς τὰς ἀπεράντους χώρας τοῦ ἀγνώστου, χωρὶς νὰ ἐρωτᾷ τις πλέον περὶ ὑμῶν; Εἰς τὸν Θεὸν δὲν ἀρέσει τοῦτο! Ἐργαζέσθε μᾶλλον καὶ θεωρεῖτε κέρδος τὸν θησαυρὸν τοῦ χρόνου, ἐξ οὗ δύνασθε ἀφθότως νὰ ἀντλήτε.

Γ'

«Ἡ κίνησις τῶν πραγμάτων εἶνε τόσον ταχεῖα, τὸ δρῶμα τῆς ἱστορίας καλεῖ τόσα πρόσωπα ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἡ κριτικὴ ἐξετάζει τὰς εἰκόνας, αἰνίτιναι διέρχονται, μετὰ τόσον λεπτολόγου ὀξυνοίας, ὥστε ἡ γοητεία τῆς φαντασίας μετ' οὐ πολὺ καταστρέφεται καὶ δὲν μένει εἰς τοὺς μεγάλους ἀνδρας ἢ τὸ γόνιμον τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ πνεύματος των· καὶ τοῦτο δὲν εἶνε πολὺ αἰκίς ἢ γοητεία ἀκόμη. Μὴ βσιζέσθε λοιπὸν ἐπὶ τῆς φήμης, ἀλλ' ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ ἀξίαν ἐχούσης δόξης.

«Ὅσοι καταγοροῦσι τὸν αἰῶνα των δὲν τὸν γνωρίζουσι· τὸ κύμα, ὅπερ ἔρχεται, εἶνε πράγματι ὀλιγώτερον καθαρὸν ἐκείνου, ὅπερ ἀπέρχεται; Μὴ καταρῶσθε τὸν τὴν ζωὴν καὶ τὸν ἀνθρώπον! Ὀφείλει τις ἄλλως νὰ διατηρῇ ἐκτίμησιν τινα διὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ζῇ, ὅταν θέλῃ νὰ φυλάττῃ τελείως σεβασμὸν πρὸς τὸν ἑαυτὸν του.

«Ἀναμφιβόλως, ὑπάρχουσιν ἐξουτελισμοὶ λυπηροί, ὑπάρχουσι ψυχὰι κουραζόμεναι καὶ πίπτουσαι, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνιψωθῶσιν ὁμῶς. Ὑπάρχουσι ψυχὰι διὰ παντός πίπτουσαι· ἀλλ' ἐνῷ χάνεται μία, ἀναφαίνονται δέκα ἄλλαι πλήρεις χυμοῦ καὶ γεμᾶται ἀπὸ ἀνθῶν, διὰ τὴν νὰ καθαρίσῃ καὶ ἀνανεώσῃ τὸν ἀέρα τῆς τιμῆς, ὃν ἀναπνέομεν πάντοτε. Ἄνευ τούτου ὁ ἄνθρωπος θὰ ἀπέθνησκεν, ἐνῷ ὀφείλει νὰ ζῇ.

Δ'

«Ὅστις ἀπελπίζεται περὶ τῶν ἀνθρώπων δὲν γνωρίζει τὸν Θεόν· δὲν ἠξεύρει ὅτι ὁ Θεὸς ἐθεσεν εἰς τὴν καρδίαν τῆς ἀνθρωπότητος πολλὰ μύστα, τὰ ὅποια ἐκδηλοῦνται εἰς τὸν καιρὸν των καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις.

«Σὺ, ὅστις καταδικάζεις μετὰ τόσης εὐκολίας καὶ ἀνεκλήτως ἐκείνον ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὅστις πλανᾶται, δὲν παρατήρησας λοιπὸν καμμίαν φορὰν τὴν ἀσταθειαν τῆς καρδίας σου; εἶσαι πάντοτε καλὸς, πάντοτε διατεθειμένος εἰς τὸ καλόν, ἀπηλλαγμένος ἀδυναμιῶν, διὰ τὴν νὰ ἐλπίσῃς τὴν ἐπαυδοὶν οὐδὲ ποτε, ὅστις ἐπλανήθη μίαν στιγμήν;

«Ὁ χρόνος, ὅστις μεταβάλλει τὸ πᾶν, μεταβάλλει καὶ τὰς διαθέσεις μας, εἶπε ποιητὴς τις· ἐλπίετε λοιπὸν ὅτι ὁ χρόνος θὰ ἐπιφέρει βελτιώσεις εἰς ἐκείνον ὅστις φαίνεται ἐλαττωματικὸς. Καὶ πρὸ πάντων ἔχετε ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ ἄνθρωποι, περὶ ὧν ἀπελπίζεσθε, ὅσον μεγάλης διαρκείας καὶ ἐν εἶναι τὰ σφάλματά των καὶ τὸ κακὸν των ποιόν, δύναται ἀκόμη νὰ εὐρωσι τὸν καιρὸν νὰ γίνωσι καλοὶ καὶ νὰ καλλιεργήσωσιν ὅτι καλὸν ὑπάρχει εἰς τὸ βάθος τῆς φύσεώς των.

(ἔπεται τὸ τέλος)

ΣΩΤ. Ι. ΤΗΛΙΑΚΟΣ

ΑΙ ΜΥΡΟΦΟΡΟΙ

Αἱ γυναῖκες αὐταὶ τῆς Γαλιλαίας προβάλλουσιν ἀπὸ τὸ πεδῖον τῆς ἱστορίας ἀσυγκρίτως λαμπρότεραι τῶν μεγάλων καὶ ὑπερηφάνων δεσποινῶν τῆς κοσμοκρατείας Ρώμης.

Μεταξὺ τοῦ γυναικείου κόσμου κατέχουσι τὴν σκηνήν τοῦ ὄχλου, τὴν ὅποιαν οἱ ἀπόστολοι μεταξὺ τοῦ ἀνδρικοῦ. Εἶνε αἱ κορυφαῖαι ἀνὰ τὴν παγκόσμιον ἀριστοκρατίαν τοῦ ὥραιου φύλου, διότι τὴν δόξαν των ἀρῶνται ἀπὸ τὴν δλόφυχον ἀφοσίωσιν εἰς τὸ ἔργον Ἐκείνου, ὅστις εἶνε ὁ αἰώνιος τοῦ Σόμπαντος βασιλεὺς.

Ἦσαν πλούσιαι. Καὶ ἔκαμαν τὴν μᾶλλον ἀληθινὴν χρῆσιν τοῦ πλούτου των. Ἀπλαῖ καὶ λιταὶ εἰς τὴν προσωπικὴν των διαίταν, σερμαὶ καὶ ταπειναὶ εἰς τὴν περιβολὴν των, περιορίζουσαι εἰς τὰ ἔσχατα δυνατὰ ὅρια τὰς προσωπικὰς δαπάνας των, ἐξώδευσαν τὰ ὑπάρχοντά των μὲ ὅλην τὴν προθυμίαν, διὰ νὰ ὑπηρετήσουν εἰς τὸν Χριστόν. Ἐκεῖνος δὲν εἶχε ποῦ νὰ κλίνῃ τὴν κεφαλὴν· οἱ μαθηταὶ τοῦ ἦσαν πτωχοὶ ἀλιεῖς. Ἀλλὰ ποτέ των δὲν ἐστενοχωρήθησαν. Τὸ θεῖον ἔργον ὑπεστήριζον χρηματικῶς αἱ γυναῖκες αὗται, ὅχι ἀπὸ ματαιότητος καὶ ἐπίδειξιν, ἀλλ' ἀπὸ τῆς μᾶλλον καθαρᾷ ἐλατῆρια καρδιῶν, αἱ ὁποῖαι εἶνε ἀγαθὴ, διότι εἶνε εὐσεβεῖς.

Τρία ἡλόκληρα ἔτη διακονοῦν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο, καὶ ἡ ἀφοσίωσις των παραμένει ἀνθοῦσα πάντοτε καὶ ἀμαία. Ἡ περιδεῖα ἦτο παντοσευή. Δὲν ἐγόγγυσαν. Τὰ ἐλλείποντα ἐδίδοντο ἄφθονα. Δὲν ἐδυσφόρησαν. Τὰ ὑπάρχοντά των ἡλαττώνοντο. Δὲν ἀπεμακρύνθησαν.

Καὶ ὅταν οἱ μαθηταὶ ἐσκορπίσθησαν καὶ ἐξηφανίσθησαν διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, αὗται ἠκολούθησαν τὸν Ἰησοῦν πορευόμενον τὸν μαρτυρικὸν δρόμον τοῦ Γολγοθᾶ. Καλῶς δὲ ἠξέφρουσαι, ὅτι ἦτο ὁ ἀθῶος, ὁ δίκαιος καὶ ὁ ἅγιος, δὲν θορυβοῦνται διὰ τὴν ἀσθένειαν, τὴν ὅποιαν ἐδείκνυνεν, ἀλλὰ συντρίβονται διὰ τὴν ἁδικίαν, τὴν ὅποιαν ἐπασχε. Καὶ ἐνῶ αἱ ὥρυγαι τῶν φαρισαίων ἀντηχοῦν καὶ τὰ πλήθη μαινόμενα καθυβρίζουν τὸν ἄμωμον, αὗται, ἀφωσιωμένοι μέχρι τέλους καὶ ἀπόητοι, κλαίον καὶ σθηθοκοποῦνται διὰ τὸν σφαγιασμόν τοῦ ἀμνοῦ.

Τὴν ἀφοσίωσιν των ταύτην δὲν ψυχραίνει οὐδὲ ὁ τάφος. Δύο νύκτες παρέρχονται καὶ αἱ καρδίαι των πονοῦν, ἄγγυρνοι δὲ μένουσιν οἱ ὀφθαλμοὶ των. Ὁ Ἰησοῦς ἐτάφη ἐν σπουδῇ, καὶ αὗται φλέγονται νὰ συμπληρώσουν μὲ τὰ μύρα των τὴν κανονικὴν του ταφὴν.

Τοιαῦται ψυχαὶ παρεμρίζον διὰ τῆς ὑπεροχῆς των τοὺς φυγάδας καὶ κεκρυμμένους μαθητάς. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ εὐαγγέλια τῆς χάριτος εἰς αὐτάς πρῶτον ἀπευθύνονται. Τοῦ Χριστοῦ τὴν ἀνάστασιν πρῶτοι αἱ ἀκοαὶ των ἐπληροφόρηθησαν, καὶ πρῶτοι οἱ ἱδικοί των ὀφθαλμοὶ εἶδον τὸν ἐγερθέντα ἐκ τοῦ τάφου.

Καὶ μέχρι σήμερον ἡ ἡθικὴ ἐπιβολὴ τῶν Μυροφόρων μένει. Αὗται εἶνε αἱ πνευματικαὶ ἡγήτριαι τοῦ γυναικείου κόσμου, ὅστις πιστεύει εἰς τὸν Ἰησοῦν καὶ φιλανθρωπεύεται ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης αὐτοῦ. Καὶ οἱ αἰῶνες προχωροῦν, καὶ αἱ Μυροφόροι ὑπέρκεινται καὶ δεσπόζουν καὶ αὐτῶν τῶν βασιλισσῶν, διότι τὸ ἀμάραντον καὶ ἀθάνατον στέμμα των ἔχει δωρητὴν καὶ κατασκευαστὴν αὐτὸν τὸν ἴδιον τὸν Θεόν.

MIX. I. ΓΑΛΑΝΟΣ

Οἱ ἐν τῇ ἐσωτερικῇ καὶ τῇ ἐξωτερικῇ συνδρομῇ, ὅσοι λαμβάνουσιν ἀπ' εὐθείας τὴν «Ἀναπλάσιν» καὶ καθυστεροῦσι τὴν συνδρομὴν ἔτους παρελθόντος, παρακαλοῦνται νὰ στείλωσιν αὐτὴν διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, διὰ νὰ μὴ διακόψωμεν τὴν ἀποστολὴν.

† ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΜΑΡΑΣΛΗΣ

Ἀπροσδόκητος ἠγγέλθη ἐξ Ὁδησσοῦ ὁ ἐκεῖ ἐπισυνεβὰς θάνατος τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτου Γρηγορίου Μαρασλή. Ἡ κηδεῖα ἐγένετο ἐκεῖ μεγαλοπρεπεστάτη· ἀλλὰ τοῦ πένθους μετέσχευε ὁ ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμός, τοῦ ὁποῦ οὐ μετασταῖς ἀπετέλει ὑπέρροχον φυσιογνωμίαν, ἐκλάμψασαν δι' ἀτελευτήτου σειρᾶς ἐλευθεριοτήτων ἐκδηλωθείσης μετ' ἀνυπερέβλητου φιλοτιμίας εἰς διαφόρους σφαίρας ἔργων κοινωνοφιλίας καὶ εὐποιίας. Ὑπῆρξεν ὁ ἀείμνηστος ἐν ἀπὸ τὰ κάλλιστα σεμνώματα τῆς φυλῆς ἡμῶν καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς ἤσκησε τὴν ὥραιότεραν δὴ των τῶν ἡγεμονιῶν, ἐκείνην, ἡ ὁποία στηρίζεται εἰς τὴν πάνδημον ἐκτίμησιν καὶ εἰς τὴν μᾶλλον εὐλαβὴ καὶ ἐγκάρδιον ὑπόληψιν καὶ ἀγάπην. Δὲν ἀμφισβόλλομεν ὅτι οἱ εἰσελθόντες εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ ἔχουσιν ὑπ' ὄψιν αὐτῶν, ὅτι τὸ λαμπρότερον μέρος τῆς ἀποτελεῖ ἡ ὁδός, ἣν δ' αείμνηστος ἐχάραξεν ἐν τῇ χρῆσει τοῦ πλούτου του, ὁδὸς τιμιωτάτη καὶ φωτεινοτάτη τῶσον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅσον καὶ ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ BERTHELOT

Ἐφιστῶν τις τὴν προσοχὴν μας ἐπὶ τοῦ πρό τινος συμβάντος θανάτου τοῦ περιφήμου Γάλλου χημικοῦ Berthelot, θέλει νὰ καταλογίσῃ εἰς τὸ ἥθικόν αὐτοῦ κεφάλαιον τὸ ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιζήσῃ τῆς συζύγου του Θραυσθείσης καὶ τῆς ἰδικῆς του ζωῆς μόλις ἐκόπη τὸ νῆμα τοῦ βίου ἐκείνης ὁ Berthelot ἦτο ἄθεος, ὁ δὲ πρὸς ἡμᾶς γράψας ἐρωτᾷ πῶς μία τῶσον μεγάλη καρδιὰ ἐθέριμινε τὰ στήθη ἐνὸς ἀθέου.

Ἀπαντῶμεν ὅτι ἀκριβῶς ἀπὸ τοῦ τοιοῦτου θανάτου ἐλλεῖπει πᾶν ἥθικόν μεγαλεῖον· τοιοῦτο δὲ τέλος ἀποδεικνύει πόσον δίκαιον εἶχεν εἰς τὴν πρὸς τὸν Berthelot πολὺκροτον πάλην τοῦ ὁ διάσημος Brunotière, ἐπιμείνας εἰς τὴν γνώμην του ὅτι ἡ ἐπιστήμη χρειαζομένη ὅταν ἀναλαμβάνῃ νὰ βαδίσῃ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀθείας. Εἰς πιστὸς Χριστιανὸς δὲν θ' ἄφηνε νὰ θραυσθοῦν τὰ ἐλατῆρια τῆς ζωῆς του, ἐπειδὴ συνέβη ν' ἀπεθάνῃ ἡ σύζυγός του, ἀλλὰ θὰ ἐφρόνιζε νὰ γείνῃ ἀγαπητότερος εἰς τὸν Θεόν διὰ μετίζονος ἀφοσιώσεως πρὸς τὸν πλησίον, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι τοιαύτη ζωὴ θὰ ἦτο καὶ ἡ καλλιτέρα ἡθικὴ εἰσφορά εἰς τὴν μνήμην τῆς ἀποστάσεως συντρόφου τοῦ βίου του. Ἀλλ' ὁ Berthelot δὲν εἶχε τὴν πίστιν ταύτην. Καὶ δι' αὐτό, παρὰ τὸν μονομερῆ ἐπιστημονικόν του ὄγκον, ἦτο εἰς ἀσθενῆς χαρακτὴρ, μία φυσικὴ ἀπλῶς ὑπαρξίς, ἄμοιρος ἡθικῶν ἐρεισμάτων, καὶ ἀπέθανεν ὡς μερικὰ ζῶα, τὰ ὁποῖα, μὴ ἐλπίζοντα πέραν τοῦ τάφου καὶ προσηλωμένα εἰς στυγνὴν μόνον σαρκικὴν ζωὴν, εἶνε ἀνίκανα ν' ἀντιπαλαίσωσι κατὰ τῆς ὁδοῦ καὶ νὰ ἐπιζήσωσι διὰ τῆς ἀφοσιώσεως πρὸς τὸ καθῆκον καὶ τὸ κοινὸν ἀγαθόν.

Τὸ βιβλιοπωλεῖον «Ἀναπλάσεως» ἐξέδωκε καὶ τὸν Γ' τόμον τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Μιχ. Γ. Γαλανοῦ γραφομένων «Βίων τῶν Ἀγίων». Παρακαλοῦνται οἱ λαμβάνοντες ἀντίτυπα ὅπως τὸ ταχύτερον ἐξοφλοῦν τὸ μικρὸν τίμημα ἐκάστου τόμου πρὸς διευκόλυνσιν ἐργασίας, ἡ ὁποία προσφέρει ὅχι τυχαίαν ὑπηρεσίαν εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ μας ζήλου καὶ τὴν εὐσεβεστέραν διαμόρφωσιν τοῦ βίου μας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρὸς τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Ἀναπλάσεως». — Ὁ ὑπνωτισμὸς καὶ ὁ πνευματισμὸς. — Τὸ ἀντικείμενον τῆς προσευχῆς. — Ὁ κόλαξ. — Ὁ ραδιούργος. — Ὁ εὐπιστος. — Ἡ προσευχὴ καὶ τὰ μυστήρια. — Ἀπὸ τὰς σκίψεις τοῦ ἱερήματος τοῦ Soubirval. — Αἱ μυροφόροι. — Γρηγόριος Μαρασλῆς. — Ὁ θάνατος τοῦ Berthelot.